SUOMEN PERIMISTOIMISTOJEN LIITTO

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Suomen Perimistoimistojen Liitto ry:n lausunto hallituksen esityksestä (HE 157/ 2020 vp) eduskunnalle laiksi *ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta*

Lausunto:

Suomen Perimistoimistojen Liitto ry (SPL) on nykyisen ulosottokaaren väliaikaisen muutoksen osalta lausunut, että se ymmärtää tilanteen poikkeuksellisuuden ja lakimuutoksen tarpeen. Samoin se on lausunut, että sen mielestä väliaikaista lakia pitäisi soveltaa ainoastaan niissä tilanteissa, jotka liittyvät covid-19 -epidemiasta tai siitä johtuvista poikkeusoloista aiheutuviin velallisen maksuvaikeuksiin. Samoin SPL on tuonut esiin, että ulosoton toimenpiteiden keston pitää olla sidottuna väliaikaisen lain voimassaolon päättymiseen.

Nyt on ehdotettu, että lain voimaantulosäännöstä muutettaisiin niin, että väliaikainen laki olisi voimassa kuusi kuukautta pidemmän ajan kuin alkuperäinen ajanjakso oli. SPL vastustaa lain voimaantulosäännöksen muuttamista. Nykyisessä väliaikaisessa laissa on korostettu sääntelyn ajallista oikeasuhtaisuutta. Hallituksen esityksessä 44/2020 on todettu, että: ”Perustuslain 15 §:n 1 momentissa turvattuun omaisuuden suojaan kohdistuvan sääntelyn on kuitenkin oltava riittävän tarkkarajaista ja täsmällistä” sekä että: ”Sääntelyn oikeasuhtaisuuden kannalta merkityksellistä on lisäksi se, että lain on tarkoitettu olevan voimassa väliaikaisesti, lokakuun loppuun asti. Edellä lain voimaantuloa koskevassa kohdassa on arvoitu sitä aikaa, jonka aikana väliaikaisen lain tavoitteena olevat vaikutukset saavutetaan. Sääntelyn voimassaolo on siten rajattu ajallisesti välttämättömään, ja sitä on pidettävä myös oikeasuhtaisena (PeVL 7/2020 vp).” Lisäksi lakivaliokunta on todennut, että: ” Perustuslakivaliokunta on sääntelyn oikeasuhtaisuuden vuoksi edellyttänyt poikkeusoloihin liittyvän sääntelyn ajallisen voimassaolon rajaamista välttämättömään (ks. PeVL 7/2020 vp, s. 5). Nyt käsiteltävänä olevaa lakiehdotusta ei ole pohjattu perustuslain 23 §:ään, mutta ehdotettu sääntely perustuu ja sen voimassaolo on sidottu poikkeusolojen käsillä oloon. Perustuslakivaliokunnan lausunto on tämän vuoksi lakivaliokunnan näkemyksen mukaan aiheellista ottaa huomioon arvioitaessa ehdotetun sääntelyn ajallista soveltamista.”

SPL pitää lainsäädännön kannalta hyvin ongelmallisena sitä, jos Suomessa aletaan säätää erilaisiin kriisitilanteisiin väliaikaisia lakeja ja niiden kestoa vielä pidennetään vaikka pidennyksen kohteena on laki, joka on juurikin säädetty ajallisesti rajallisena ja on ollut sen vuoksi perustuslaillisesti hyväksyttävissä. Ongelmallista on myös se, ettei kriisin tämän hetkisestä olemassaolosta ole edes oletuksia suurempaa tietoa. Esimerkiksi Suomen Yrittäjät ry:n 30.7.–10.8.2020 teettämän yrittäjägallupin mukaan liki 90 % yrityksistä uskoi joko varmuudella taikka ehkä selviävänsä koronakriisistä. Lisäksi on tuotu esiin kriisin vaikuttaneen talouden uudistamisen kiihtymiseen ja kriisi on varmaankin muuttanut jotain talousmekanismeja pysyvästi. Tällainen kehitys on osa maailmantaloutta eikä kyse ole mistään väliaikaisesta asiasta. Väliaikaisten lakien jatkaminen ilman riittäviä perusteita voi aiheuttaa kyseisenkaltaisen väliaikaisen sääntelyn vakiintumista milloin minkäkin kaltaisiin

tilanteisiin ja horjuttaa siten koko sääntelyn oikeasuhtaisuutta ja lainsäädännön peruspohjaa.

Väliaikaisen lain voimaantulo ja sen ajallinen oikeasuhtaisuus on ollut ulosottokaaren väliaikaisen lain osalta tarkoin harkittu. Suomi ei enää ole poikkeusoloissa eikä tiedossa myöskään ole, että kriisin vaikutukset ulottuisivat kriisinomaisesti tähän hetkeen. Velallisilla voi aiheutua maksuvaikeuksia moninaisista eri syistä ja ulosottokaareen sisältyy jo moninaisia huojennuksia mitkä ovat käytettävissä. Velallisia ei enää tässä tilanteessa ole syytä asettaa eri asemaan siitä riippuen mistä velallisen maksuvaikeudet sattuvat johtumaan.

Helsingissä 8. päivänä lokakuuta 2020

Suomen Perimistoimistojen Liitto ry

Jyrki Lindström
puheenjohtaja